

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ

၂၀ - ၆၀ ရက်	<p>(၂၅)ရက်သားတွင် သံထွန်တိုက်ပါ။ (၃၀)ရက်သားတွင် ပေါက်ပြား ပေါင်းလိုက်ပါ။ (၆၀)ရက်သားတွင် ပေါင်းမြက်ကင်းစင်ရန်နှင့် ရရှိ ထားသော မိုးရေနှင့်အစိုဓာတ်ကို ထိမ်းသိမ်းနိုင်ရန် ထယ်ကြောင်း ထိုးပါ။</p> <ul style="list-style-type: none"> - ပန်းပွင့်ချိန်တွင် ပွင့်အားကောင်း၍ သီးတောင့်များရန် N,P,K အချိုး ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာများတွင် Pနှင့်K အချိုးများသော သီးပွင့်ရွက်ဖျန်း မြေဩဇာ (၁၀)ရက်ခြား (၂)ကြိမ် ဖျန်းပါ။ (သို့) ယူရီးယား (၄.၅) ဇွန်းနှင့် လက်ချား (၁)ဇွန်း၊ ရေတစ်ဂါလံနှင့် ရောပြီး တစ်ဧက (၂၀)ဂါလံနှုန်းဖျန်းပါ။
၈၀ - ၉၀ ရက်	<ul style="list-style-type: none"> - တစ်တောင့်ပါအောင်စေ့ အရေအတွက် သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ တစ်တောင့်လျှင် အောင်စေ့ (၃-၄)စေ့ ပါရှိရန် သီးတောင့်ဖြစ်ချိန်၊ အစေ့အဆံတည်ချိန်ဖြစ်၍ သီးလုံး ဖောက်ပိုး ဂရုစိုက်ပါ။ အစိုဓာတ်မပြတ်ရန်နှင့် အရွက်များ စိမ်းစိုနေရန်ဂရုစိုက်ပါ။ ပင်လုံးပြန့်သတ္တိရှိသော ဆေးတစ်မျိုးမျိုး နှင့် ထိသေအာနိသင်ရှိ ဆေးတစ်မျိုးမျိုးတို့အား တစ်လှည့်စီ ဖျန်းပါ။ အစေ့အဆံဖြစ်ထွန်းချိန်တွင် N,P,Kအချိုး ရွက်ဖျန်း မြေဩဇာများတွင် P,Kချိုးများသည့် ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာ တစ်မျိုး မျိုးပက်ဖျန်းပါ။
၁၀၅ - ၁၄၀ ရက်	<ul style="list-style-type: none"> - အတောင့်များ (၇၅-၈၅)% ရင့်မှည့်ချိန်တွင် ဆွတ်ခူးရိတ် သိမ်းပါ။ (၇-၁၄)ရက်အထိ နေလှမ်း သန့်စင်၍ အစိုဓာတ် (၈-၁၀)%အောက် ထားရှိပြီး သိုလှောင်ပါ။ သိုလှောင်ရာတွင် အစေ့ ထိုးပိုးဝင်ရောက်တတ်သဖြင့် ဆေးနှင့် လူးနယ် သိုလှောင်ပါ။
၁၈၀ ရက်	

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> - တစ်ဧက သဘာဝမြေဩဇာနွားချေး (၁၀၀-၁၅၀)တင်း နေရာနဲ့အောင် ချပါ။ နွားထယ် (သို့) ထွန်စက်ကြီးနှင့် တစ်စပ်ကမ်းပြို အနည်းဆုံး အနက်(၆)လက်မ ရအောင်ထိုးပြီး ယူရီးယား (၈)ပြီ၊ တီစူပါ (၂၄)ပြီ၊ ပိုတက် (၁၂)ပြီ၊ ဂျစ်ပဆန် (၂၀)ပြီကို သမအောင်ရောမွှေပြီး မြေခံကြဲပက်ပါ။ထွန်ရေး ကောင်းစွာညက်အောင် သုံးစပ်မွှေပါ။ရေဝပ်ခြင်း ကင်းဝေးရန် မြေမျက်နှာပြင် ညီညာစွာ ညှိပေးပါ။အပင်ငယ်စဉ် ရေဝပ်ပါက တစ်ညအိပ်ပင် မခံနိုင်ပါ။ - မျိုးအဖြစ် မုံရွာရွှေဒင်္ဂါး၊ သူဌေးကန်၊ ရေဆင်း(၆)၊ ၊ ရေဆင်း (၇)မျိုး စသည့်အထွက်ကောင်း မျိုးများအသုံးပြုပါ။ - မြေတွင်းအောင်းပိုးများ ကာကွယ်ရန် ဖျူရာဒန် (၁-၃)ပိဿာ /ဧက စိုက်ပျိုးမည့် မျိုးစေ့ဖြင့် လူးနယ်စိုက်ပျိုးပါ။
<p>စိုက်ပျိုးခြင်း ၀၁ ရက်</p> <p>၀၄ ရက်</p> <p>၁၅ ရက်</p> <p>၁၅ - ၄၅ ရက်</p> <p>၁၅ - ၆၀ ရက်</p>	<ul style="list-style-type: none"> - အပင်ပေါက်ကောင်း၍ အပင်ပေါက်ညီညာရန် ပဲစင်းငုံမျိုးစေ့များ ကို နာရီဝက်ခန့်ရေစိမ်ပြီး ပဲမြစ်ဖုဒီဝမြေဩဇာ တစ်ထုပ်နှင့် သမ အောင်ရောမွှေပြီးမှစိုက်ပါ။ - အပင်ငယ်စဉ်ညှိုးသေရောဂါကျရောက်တတ်သောကြောင့် မှိုသတ် ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကိုမျိုးစေ့တစ်ပြီလျှင်(၁-)ဂရမ်နှုန်းဖြင့် လူးနယ် စိုက်ပါ။ - သက်ကြီးမျိုးအတွက် တစ်ဧက(၉၆၀၀)ပင် သက်လတ်မျိုး (၁၄၅၂၀)ပင် ၊ သက်လျှင်မျိုးအတွက် (၄၃၅၆၀)ပင် ဝင်ဆံ့ရန် အတွက် မျိုးစေ့နှုန်း (၄-၆)ပြီနှုန်းသုံးပါ။ - အပင်ပေါက်ညီညာ၍ အပင်ပေါက်ကောင်းရန် ထယ်ရေးအတွင်း မျိုးစေ့အတိမ်အနက် (၁-၂)လက်မအတွင်း ရအောင်စိုက်ပါ။ - အစေ့မှ စတင်အပင်ပေါက်သည်။ - အပင်ပေါက်စုံသည်။ ပင်ညှိုးရောဂါကာကွယ်ရန် မှိုသတ်ဆေး တစ်မျိုးမျိုး ပက်ဖျန်းပါ။ အပင်ငယ်စဉ် လှေး၊ ကျိုင်း၊ ပျ၊ မွား ပင့်ကူနီစသည့်ပိုးများကျ ရောက်တတ်သောကြောင့် ပင်လုံးပြန့် သတ္တိရှိသည့် ဆေးတစ်မျိုးမျိုး ပက်ဖျန်းပါ။ (မွားပင့်ကူနီသည် ပင်ဖိုမိုဒီတီရောဂါကို သယ်ဆောင်သောပိုး ဖြစ်သည်။) - ပဲပင်များ ကြီးထွားသန်မာဖြစ်ထွန်းရန် N,P,K နှင့် အနည်းလို အာဟာရဓာတ်များပါဝင်သော ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာများတွင် နိုက်ထရို ဂျင်အချိုးများသည့် သင့်တော်သော ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာ တစ်မျိုးမျိုး ကို (၁၅)ရက်ခြား တစ်ကြိမ်ဖြင့် (၃)ကြိမ် ပက်ဖျန်းပါ။ - ရွက်ဖောက်၊ လှေး၊ ကျိုင်း၊ ရွက်စားပိုးငမြောင်တောင်၊ ပျပိုး၊ သရစ် လှေးပိုး၊ ပွင့်ထွေးရွက်ကပ်ပိုး၊ မွားပင့်ကူနီ စသည့်ပိုးများမကျရောက် စေရန် (၁၅)ရက်သားမှ (၆၀)ရက်သားအထိပင်လုံးပြန့် ပိုးသတ်ဆေး တစ်မျိုးမျိုး (သို့) အခြားထိသေဆေး တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပက်ဖျန်းပါ။ - သီးနှံသက်တမ်းတလျှောက်လုံး ပင်ညှိုးရောဂါ၊ ဖားဥမှိုရောဂါ၊ သံချေးမှိုရောဂါ၊ ရွက်ခြောက်ရောဂါ ကျရောက်တတ်၍ သင့်တော်သောမှိုသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို (၁၅)ရက်ခြား တစ်ကြိမ် (၄)ကြိမ် ပက်ဖျန်းပါ။ - ပေါင်းမြက်ကင်းစင်ရန် (၂၀)ရက်သားတွင် ကြားထွန်တိုက်ပါ။

၉။ ပဲစင်းငုံ စားသုံးမှုနှင့်ပြည်ပဈေးကွက်အခြေအနေ

ပဲစင်းငုံကို ပြည်တွင်း၌ ပဲဟင်း၊ ပဲကြော်၊ ပဲပြုပ်၊ ပဲသီးစိမ်းပြုပ်တို့ ပြုလုပ်၍ စားသုံးကြ သော်လည်း အများအားဖြင့် ပြည်ပဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရောင်းချမှုအတွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ ပဲစင်းငုံပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချမှုအခြေအနေမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

စဉ်	ခုနှစ်	တင်ပို့သည့်ပမာဏ (၀၀၀)မ/တန်	တန်ဖိုး US\$သန်းပေါင်း
၁	၂၀၁၀ - ၂၀၁၁	၁၄၆.၁၇၁	၁၂၁.၇၄၆
၂	၂၀၁၁ - ၂၀၁၂	၃၁၉.၅၇၃	၁၉၀.၄၄၅
၃	၂၀၁၂ - ၂၀၁၃	၂၈၅.၆၂၀	၁၆၂.၈၀၉

၁၀။ နိဂုံး

ပဲစင်းငုံသည် ပြည်တွင်း၌ အသင့်အတင့်သာ စားသုံးပြီး ပြည်ပ (အဓိကအားဖြင့်အိန္ဒိယ) သို့ တင်ပို့ရောင်းချလျှက်ရှိပြီး နိုင်ငံခြားငွေအများဆုံး ရှာဖွေပေးသော ပဲသီးနှံတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ပဲစင်းငုံ အထွက်တိုးအောင် စိုက်ပျိုးလာနိုင်နှင့်အမျှ တောင်သူများဝင်ငွေတိုးတက်၍ လူနေမှုအဆင့် မြင့်မားလာ နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ပဲစင်းငုံသီးနှံ တစ်ဧက (၂၅) တင်း ထွက်ရှိရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်

ရက်စွဲ	အကြောင်းအရာ
--------	-------------

မုံရွာရွှေဒင်္ဂါး	၁၈၀-၂၀၀	၉-၁၀	၂၀-၂၅	နီဝါ	တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အားလုံး
ရေဆင်း-၆	၂၃၀-၂၄၀	၁၂-၁၃	၂၂-၂၅	နီဝါ	မကွေး၊ ရှမ်းပြည်နယ်
ရေဆင်း-၇	၁၈၀-၁၉၀	၁၀-၁၂	၂၀-၃၀	နီ	စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေး
သူဌေးကန်	၁၉၅-၂၀၀	၁၁-၁၂	၂၀-၂၅	နီဝါ	မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း

မှတ်ချက်။ သက်လျှင် - ရက်(၁၆၀)အောက်၊ သက်လတ် - ရက် (၁၆၀-၂၀၀)၊
သက်ကြီး - ရက် (၂၀၀)အထက်

၆။ မျိုးစေ့နှုန်းထား

အပင်အရေအတွက်သည် အထွက်ကို စိုးမိုးပါသည်။ သက်ကြီးမျိုးအား တစ်ဧကအပင်ဦးရေ (၉၆၀၀)ပင်၊ သက်လတ်မျိုးအား တစ်ဧက(၁၄၀၀၀)ပင်၊ သက်လျှင်တစ်ဧက (၄၃၀၀၀)ပင် ဝင်ဆန့်အောင်စိုက်ပျိုးရမည်။ တစ်ဧက (၂၅)တင်းထွက်ရှိရန် သက်ကြီးမျိုးတစ်ပင်လျှင် အသီးအောင်တောင့် (၂၀၀)တောင့်၊ သက်လတ်တစ်ပင်လျှင် အသီးအောင်တောင့် (၁၅၀) တောင့်၊ သက်လျှင်မျိုး တစ်ပင်လျှင် အသီးအောင်တောင့် (၅၅)တောင့် ရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ တစ်တောင့်ပါ အောင်စေ့ ၃စေ့မှ စေ့ ပါဝင်ရန် လိုအပ်ပြီး အစေ့(၁၀၀)အလေးချိန် (၉-၁၅)ဂရမ် ရရှိရန် လိုအပ် ပါသည်။ ပဲစင်းငုံတစ်ပင်ပါအောင်တောင့် အရေအတွက်ရရှိရန်မှာ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော မျိုးကောင်း မျိုးသန့်များကို ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးရန် အရေးကြီးသည်။

မျိုးစေ့နှုန်းထားသည် မျိုးစေ့အရွယ်အစားနှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်ပေါ်မူတည်၍ တစ်ဧက လျှင် (၄-၆)ပြီနွှဲ သုံးစွဲရန်လိုအပ်ပါသည်။ လိုအပ်သည့်အပင်အရေအတွက်ရရှိရန် မျိုးစေ့ပေါက် ရာခိုင်နှုန်း(၈၅-၉၀) ရှိသော မျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို အသုံးပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။

၇။ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်

ပဲစင်းငုံသီးနှံအား သီးသန့်(သို့)သီးညှပ် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိပါသည်။ သီးသန့်စိုက်ပျိုးရာတွင် သက်တန်းအလိုက် သတ်မှတ်ထားသော အပင်အရေအတွက်ဝင်အောင် စိုက်ပျိုးရမည်။ သီးညှပ် အဖြစ် ပဲစင်းငုံတစ်တန်းနှင့် တစ်တန်းကြားတွင် ပဲတီစိမ်း၊ နှမ်း၊ မြေပဲ၊ ဝါ၊ နေကြာနှင့် နံစား ပြောင်း ၃တန်းမှ ၅ တန်းထိ ညှပ်၍စိုက်ပျိုးကြသည်။ သက်ကြီးမျိုးကို တန်းကြား (၄.၅)ပေ ပင်ကြား(၁)ပေ၊ သက်လတ် မျိုးကို တန်းကြား(၃)ပေ ပင်ကြား(၁)ပေ၊ သက်လျှင်မျိုးကို တန်းကြား (၂)ပေ ပင်ကြား(၆)လက်မ စိုက်ပျိုးရသည်။ ပဲစင်းငုံကို သီးညှပ်စိုက်ရာတွင် ပင်ကြားတန်းကြားကို (၁.၅ -၃)ပေ x (၇ -၁၀.၅)ပေထိ ထား၍ စိုက်ပျိုးလေ့ရှိပါသည်။

၈။ ပဲစင်းငုံစိုက်ဧကများ

ပဲစင်းငုံစိုက်ဧကများ နှစ်စဉ်တိုးတက်လျှက်ရှိပါသည်။ နှစ်အလိုက်ပဲစင်းငုံစိုက်ဧကမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

စဉ်	ခုနှစ်	စိုက်ဧက
၁	၂၀၁၀-၂၀၁၁	၁၅၆၄၉၉၁
၂	၂၀၁၁ -၂၀၁၂	၁၅၉၀၁၁၄
၃	၂၀၁၂ -၂၀၁၃	၁၅၁၄၀၁၅
၄	၂၀၁၃ -၂၀၁၄ (ရည်မှန်း)	၁၅၉၁၅၉၃

ပဲစင်းငုံသည် နေ့တာအတိုအရှည်ပင် ဖြစ်၍ စိုက်ချိန်သည် အပင်ကြီးထွားမှုနှင့် အပင်အမြင့်အတွက် အဓိကအရေးကြီးသည်။

- နေ့တာအတိုအရှည်

ဒေသမျိုးများသည် လင်းတာတို၍ အေးသောအချိန်တွင် ပန်းပွင့်ကြပြီး ရေးဆင်းစိုက်ပျိုးရေး သုတေသနမှ ထုတ်သော သက်လျှင်မျိုးများသည် လင်းတာနှင့်အပူချိန် တူနဲ့ပြန်မှုမရှိပါ။ တစ်နှစ် ပတ်လုံး စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ သို့သော်ပန်းပွင့်ချိန်တွင် မိုးမိခြင်း၊ အပူချိန်မြင့်ခြင်း အခြေအနေမျိုးမှ လွတ်အောင် စိုက်ပျိုးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ပန်းပွင့်ရန် နေ့တာတိုကာလ လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော် အပူချိန် (၂၀ -၃၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အတွင်း ရှိပါက နေ့တာရှည်သော်လည်း ပန်းပွင့်ရက် စောနိုင် သည်။ ပူးလွန်း၍ ပန်းစောစောပွင့်လျှင် အဆံမတည်တတ်ပါ။ ဒေသမျိုးများကို မိုးဦးကာလတွင် စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။

- ဝတ်မှုန်ကူးခြင်း

ပဲစင်းငုံသည် ပင်တည်းပင်ခြားနှစ်မျိုးနှစ်စား အောင်မြင်စွာမျိုးကူးနိုင်ပါသည်။ ဝတ်ဆံဖိုတိုင် ရှည်ထွက်လာပြီး ပန်းမပွင့်မီ တစ်ရက်အလို ညနေဘက်တွင် ဝတ်မှုန်ရင့်၍ မျိုးကူးသည်။ ပျားနှင့်အခြားဝတ်ရည်စုပ်အင်းဆက်များကြောင့် (၂၀)%ထိ ဝတ်မှုန်ကူး နိုင်သည်။ နံနက်(၁၁)နာရီမှ ညနေ(၃)နာရီကြား ပန်းပွင့်ဝတ်မှုန်ကူးလေ့ရှိသည်။ မျိုးကူးစပ် လိုပါက မပွင့်မီ (နံနက် ၉နာရီ) မတိုင်မီ အဖိုဝတ်မှုန်တိုင် ဖယ်ရှားရမည်။

၄။ မြေအမျိုးအစား

မြေအမျိုးအစားမရွေး သဲသမမြေမှ ရွှံ့စေးသမမြေအထိ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ မြေနီကျောက်စရစ်၊ မြေနီသဲဝန်း၊ စနယ်မြေနက်တို့တွင် ဖြစ်ထွန်းသည်။ နှုန်းမေဠ်စေး၊ မြေဩဇာ ထက်သန်၍ မြေသားနက်သည့် သမမြေတွင် ပိုမိုဖြစ်ထွန်းပါသည်။ မြေအချဉ်အင်ဓာတ်(၇) ပတ်ဝန်းကျင်ရှိပြီး ရေစီးရေလာကောင်းသည့် မြေမျိုးကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။ မြေအချဉ် ဓာတ် လွန်ကဲခြင်းနှင့် ဆားပေါက်သည့်မြေမျိုးတွင် မြစ်ဖုဖြစ်ပေါ်မှုကို ဟန့်တားစေပါသည်။ မြေအချဉ်အင် ဓာတ် pH(၅.၅)ထက်နိမ့်ပါက အပင်ကောင်းစွာမဖြစ်ထွန်းပါ။ ပဲစင်းငုံအရွက်များ၊ အသီးခြောက်များ၊ ပဲမှော်များသည် မြေထဲ၌ နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်ကို ကြွယ်ဝစေသဖြင့် မြေဆီမေဠ်လွှာညှံသော ဒေသများ တွင်လည်း စိုက်ပျိုးသင့်သည်။ ပဲစင်းငုံစိုက်ခြင်းဖြင့် မြေဆီလွှာ ကို အာဟာရဓာတ်တိုးပွားစေပါသည်။ ပဲစင်းငုံအရွက်အသီးတို့သည် လေထဲမှ နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်ကို စိုက်ပျိုးရာသီတစ်ရာသီအတွင်း တစ်ဧကစိုက်ခင်းရှိ အပင်များက (၁၈)ပေါင်မှ (၂၈)ပေါင်အထိ စုပ်ယူနိုင်ကြောင်း သုတေသနတွေ့ရှိချက်များက ဆိုထားပါသည်။ ပဲစင်းငုံ အမြစ်မှ မီသိုင်းနွယ်ဝင် ပစီဒစ်အက်ဆစ်ထုတ်ပေးသည်။ ၎င်းအက်ဆစ်ကြောင့် မြေထဲတွင် သံဓာတ်က အထိမ်းအချုပ်ခံ ထားရသော ဖော့စဖိတ်ဓာတ်တို့ကို အရည်ပျော်စေပြီး အမြစ်ကလွယ်ကူစွာ စုပ်ယူစားသုံးနိုင်စေ သည်။ သံဓာတ်ကြောင့် ဖော့စဖိတ်ချုပ်ထိမ်းခံရသော ဒေသများတွင် ဖော့စဖိတ်ဓာတ် ချို့တဲ့တတ် သဖြင့် ပဲစင်းငုံကို မဖြစ်မနေ စိုက်ပျိုးသင့်သည်။

၅။ စိုက်ပျိုးလျှက်ရှိသောမျိုးများ

ပဲစင်းငုံမျိုးတွင် ပင်ပြန့်၊ ပင်ထောင်ဟူ၍ အခြေခံမျိုးကြီးနှစ်မျိုးရှိသည်။ အသက်ရက်ကို လိုက်၍ သက်ကြီးမျိုး၊ သက်လတ်မျိုး၊ သက်လျှင်မျိုးဟူ၍လည်း ခွဲခြားခေါ်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အထက်ပိုင်း၊ အပူပိုင်းခြောက်သွေ့ဒေသများတွင် ရွှေဒင်္ဂါးနှင့်ငါးဆံပဲ စသည့် သက်ကြီးပဲစင်းငုံမျိုး များကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနမှ ထောက်ခံထားသောမျိုးများနှင့် ဒေသမှ စိုက်ပျိုးလေ့ရှိသောမျိုးများ၏ အရည်အသွေးလက္ခဏာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် ။

အမည်	အသက် ရက်	အစေ့(၁၀၀) အလေးချိန် ဂရမ်	အထွက် နှုန်း တင်း/ဧက	အစေ့ အရောင်	စိုက်ပျိုးရန်သင့်တော်သောဒေသ

၁။ သီးနှံအမည်	- ပဲစင်းငုံ
အင်္ဂလိပ်အမည်-	Pigeon Pea
သိပ္ပံအမည်	- <i>Cajanus Cajan (L) Millsp</i>

၂။ နိဒါန်း

ပဲစင်းငုံသီးနှံကို အပူပိုင်းနှင့်အပူသမပိုင်းနိုင်ငံများတွင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပဲစင်းငုံပင် သည် နှစ်ရှည်ခြံပင်မျိုးဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ခံသီးနှံပင်အဖြစ် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိပါသည်။ ပဲစင်းငုံကို မိုးသီးနှံအဖြစ် အထက်မြန်မာပြည် အပူပိုင်းခြောက်သွေ့ဒေသများဖြစ်သည့် မန္တလေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်း တိုင်း၊ မကွေးတိုင်းတို့တွင် အများဆုံးစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အများဆုံး စိုက်ပျိုးကြ သည့် ပဲစင်းငုံမျိုးအများစုမှာ သက်ကြီးမျိုးများဖြစ်၍ အသက်ရက် (၂၇၅)ရက်ခန့် ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပဲစင်းငုံစိုက်ပျိုး ဧရိယာ၏ (၉၀)% အထက်မှာ သီးညှပ်သီးနှံအဖြစ် စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။၂၀၁၂-၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် (၁၅၁၄၀၁၅)ဧက စိုက်ပျိုးပြီး (၂၄၅၉၆၆၃၄)တင်း ထွက်ရှိ ခဲ့ပါသည်။

၃။ ရာသီဥတုလိုအပ်ချက်

ပဲစင်းငုံသည် အပူချိန် (၂၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အောက် လျော့နည်းပါက အပင်ကြီးထွား ဖြစ်ထွန်းမှုကို နှေးကွေးစေပါသည်။ အပင်သက်တမ်းတလျှောက် နှင်းခါးရိုက်မှုဒဏ်ခံနိုင်ရည်မရှိပါ။ အသင့်တော် ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၀-၃၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပါသည်။ ပဲစင်းငုံ၏အမြစ်သည် ရှည်လျား၍ ရေငတ်ဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိပါသည်။ မိုးရေသောက်စိုက်ပျိုးရာတွင် အပင်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုး ချိန်၌ မိုးခေါင်မှုနှင့် ကြုံတွေ့ ရတတ်ပါသည်။ ပဲစင်းငုံသည် ရေဝပ်ခြင်းဒဏ်ခံနိုင်ရည်မရှိပါ။ အသင့် တော်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ တစ်နှစ်လျှင် ပျမ်းမျှ (၂၀-၄၀)လက်မ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးရေချိန် (၁၀၀)လက်မ အထက်ရွာသွန်းသည့် ဒေသများတွင်လည်း ရေမဝပ်ပါက စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်အထက် ပေ(၆၀၀၀)အထိ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။